

[Per Federspiel.]

tilslutning til anmodningen om Danmarks tilslutning til de seks som fuldstændigt medlem, gjorde vi fra venstres side meget klart gældende i overensstemmelse med de synspunkter, vi ved mange tidligere lejligheder havde fremført, at den form, anmodningen fik, nemlig at den kædedes sammen med den britiske og gjordes betinget af, at Storbritannien samtidig blev medlem, kun kunne bevirke en svækkelse i vor forhandlingsposition, og den frygt, som vi dengang gav udtryk for, viste sig jo senere at være mere end velbegrundet. Som den europæiske udvikling havde formet sig, og ikke mindst som markedsf forholdene tegnede, burde Danmark have tilstræbt at indtræde i fællesskabet på det tidligst mulige tidspunkt.

Dette standpunkt skyldtes ikke, at vi havde noget imod at være i samme båd som Storbritannien — tværtimod — det var dengang som nu i allerhøjeste grad i dansk interesse, som det var i europæisk interesse, at også England snarest muligt blev medlem, men det er indlysende, at vor bevægelsesfrihed under forhandlingerne derved blev ganske urimeligt begrænset. Jeg skal ikke på nogen måde forklejne den indsats, der har været gjort både af vore embedsmænd i drøftelserne med kommissionen i Bruxelles og af den tidligere og nuværende udenrigsminister under forhandlingerne på regeringsplanet. Der er herved opnået betydelige erfaringer, og det tekniske grundlag for en dansk indtræden er derved så vidt forberedt, at afsluttende forhandlinger kunne have været tilendebragt på meget kort tid. Begrænsningerne i bevægelsesfriheden har derfor navnlig vist sig på det politiske område, men det var jo også på dette område, at forhandlingerne strandede. Tilsvarende politiske problemer, som opstod for Englands vedkommende, ville ikke være opstået, hvis det danske medlemskab var gennemført på et tidligere tidspunkt.

I denne forbindelse gjorde den højtærede statsminister omhyggeligt rede for sine drøftelser under rejsen i slutningen af sidste måned dels med Frankrigs præsident og dels med den britiske premierminister og andre medlemmer af den britiske regering. Selv om jeg naturligvis må være enig i, at med en senere eventuel genoptagelse af

forhandlingerne for øje — vel at mærke hvis en sådan genoptagelse sker inden for et tidsrum, hvor vi alle er nogenlunde åndsfriske — kan det være tilfredsstillende at vide, at den franske regering hverken vil modsætte sig dansk medlemskab eller en association, som også omfatter landbrugssektoren, havde det vel nok været rigtigt, at den højtærede statsminister allerede på dette tidspunkt orienterede den franske statschef om det standpunkt, han gav udtryk for under sit senere besøg i London, og som også fandt udtryk i den allerførste sætning i den højtærede statsministers redegørelse i det høje ting, nemlig at der efter regeringens opfattelse ikke kunne være tale om en dansk indtræden på anden måde end sammen med Storbritannien, og at han heller ikke anså en association for aktuel.

Det havde været mere værdifuldt, hvis den højtærede statsminister ud fra denne erkendelse og sådan, som forholdene ligger i øjeblikket, ikke mindst forholdene i dette høje ting, kunne have opnået den franske præsidents støtte til forholdsregler inden for fællesskabet, der kunne tage sigte på at opfylde et af de proklamerede mål, nemlig den gradvise afskaffelse af skrankerne for den internationale handel.

Jeg er desværre overbevist om, at statsministeren, hvis han havde rejst dette spørgsmål, ville have fået slået koldt vand i blodet. Besvarelsen fra general de Gaulle måtte nødvendigvis være blevet den samme som i generalens pressekonference den 14. januar, hvor han sagde — jeg håber, den højtærede formand tillader mig et citat af min egen oversættelse — at de seks lande er således bundet sammen, at det, som de producerer, køber, sælger og forbruger, det producerer, køber, sælger og forbruger de fortrinsvis inden for deres egen kreds, hvilket kort sagt vil sige, at den danske landbrugs-eksport ikke vil kunne forventes at finde sin plads i fri konkurrence med det stærkt ekspanderende franske landbrug, medmindre Danmark bliver medlem af fællesskabet eller associeret.

Da dette spørgsmål om association, som ganske afvises af regeringen, og som heller ikke jeg kan anse for noget tilfredsstillende alternativ, utvivlsomt kræver en nærmere belysning, når det nu på ny er draget frem,